

Карпенко Є.А.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Чижик Т.В.,

студентка ОАм, 5 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИБУТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА ДЛЯ ЦІЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ

Сучасні мінливі та динамічні ринкові умови господарювання в Україні наполегливо вимагають удосконалення інструментів і технологій управління прибутком сільськогосподарськими підприємствами. З цією метою необхідною є розробка такої класифікації прибутку підприємства, яка б враховувала особливості сільськогосподарської галузі та завдання обліку і аналізу.

Науковці та практики виділяють більше двохсот видів прибутку, вони постійно прагнуть доповнити класифікацію прибутку, виходячи з потреб користувачів, не враховуючи практичної можливості системи управління та системи бухгалтерського обліку задовольнити ці потреби.

Недоліком багатьох досліджених підходів до класифікації прибутку є те, що багато науковців, виділяючи види прибутку наводить їх перелік, не об'єднуючи класифікаційними ознаками.

На сьогодні в економіці досить поширеним є процесний підхід до управління, який передбачає те, що результат будь-якого процесу повинен, у першу чергу, задовольняти вимоги споживачів цього процесу і орієнтуватися на їх виконання. Тому й при розробці класифікації прибутку необхідно виходити із запитів користувачів систем обліку, аналізу і аудиту.

Проаналізувавши раці науковців і ґрунтуючись на характері запитів користувачів, враховуючи специфіку діяльності сільськогосподарських підприємств ми спробували розробити класифікацію прибутку з таким рівнем деталізації, який би дозволив побудувати їх аналітичний облік, здійснити контрольні заходи та аналітичні процедури:

- залежно від впливу на величину прибутку ризиків у господарській діяльності – прибуток не скоригований на величину наслідків ризиків у господарській діяльності, прибуток скоригований на величину наслідків ризиків у господарській діяльності;

- залежно від підгалузі, в якій отримано прибуток – прибуток від тваринництва; прибуток від рослинництва;

- залежно від складу елементів, що формують прибуток: валовий (балансовий) прибуток; маржинальний прибуток; прибуток до оподаткування; чистий прибуток;

- за характером діяльності суб'єкта господарювання – прибуток від операційної, фінансової, інвестиційної діяльності;

- залежно від характеру оподаткування прибутку – прибуток, що підлягає оподаткуванню; прибуток, що не оподатковується;
- залежно від ступеню розподілу – прибуток розподілений; прибуток нерозподілений;
- за характером використання прибутку – прибуток, що споживається (розподіляється); прибуток, що капіталізується (накопичується));
- залежно від рівня формування – прибуток групи підприємств; прибуток суб'єкта господарювання, що входить у групу підприємств; прибуток структурного підрозділу (філії, представництва);
- залежно від впливу інфляції – номінальний прибуток (не скоригований на вплив інфляції); реальний прибуток (скоригований на вплив інфляції прибуток);
- від виду продукції – прибуток, отриманий від продажу сільськогосподарської продукції; прибуток, отриманий від продажу несільськогосподарської продукції.

Запропонована класифікація відокремлює ті ознаки, що ідентифікують прибуток саме для цілей бухгалтерського обліку (в межах підсистем фінансового, управлінського обліку та податкових розрахунків).

На нашу думку, використання запропонованої класифікації, розробленої з врахуванням інтересів користувачів і специфіки сільськогосподарських підприємств, дозволить:

- на теоретичному рівні – удосконалити методологічні засади бухгалтерського обліку та аналізу через підходи до визнання та оцінки;
- на практичному рівні – побудувати на підприємстві відповідну систему аналітичного обліку, яка стане надійним обліковим забезпеченням для проведення аналізу прибутку та формування обліково-аналітичного забезпечення управління.

Запропонований підхід до класифікації прибутку для потреб бухгалтерського обліку і аналізу має на меті забезпечити зацікавлених користувачів з прямим фінансовим інтересом інформацією для прийняття відповідних управлінських рішень.

УДК 658:338.5:631.11

Ковальова О.В.,
к.е.н., доцент,
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Шляхта Н.С.,
студентка ФОФ, 6 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

У системі управління економічною діяльністю сільськогосподарського підприємства найскладнішим і найважчим елементом є управління витратами. Це обумовлено тим, що управління витратами – це динамічний процес, який